

УДК 687.1

### КЛАСИФІКАЦІЯ НАПРЯМІВ АПСАЙКЛІНГУ ОДЯГУ

О. І. ВОДЗІНСЬКА, О. А. МАКАРЕНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою роботи є проектування та виготовлення швейних виробів на основі технологій апсайклінгу вживаних речей для популяризації усвідомленого споживання одягу серед молоді. Робота виконувалась в межах науково-дослідних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету мистецтв і моди КНУТД.

В процесі дослідження застосовано методи: аналізу та синтезу – для дослідження літературних джерел, узагальнення інформації та розробки класифікації; метод ескізування, в тому числі з використанням графічних редакторів; розрахунково-графічні (методики конструювання) – для побудови базових та модельних конструкцій виробів; практичні – для розкרוю та виготовлення моделей швейних виробів.

Екологічна ситуація у світі вимагає від індустрії моди нових підходів при проектуванні та виготовленні одягу, які б сприяли мінімізації шкідливого впливу на навколишнє середовище та одночасно задовільняли б високі потреби споживачів. Саме апсайклінг одягу є одним із напрямків вирішення цієї проблеми [1].

Перевагами творчого перевтілення застарілих речей та відходів у новий одяг та аксесуари є:

- скорочення відходів виробництва та їх впливу на навколишнє середовище;
- зменшення кількості природних ресурсів, необхідних для переробки вживаного одягу;
- уникнення дії шкідливих хімічних речовин текстильного виробництва на природу, в тому числі на зміну клімату [2].

Аналіз літературних джерел за обраною тематикою дозволив запропонувати класифікацію основних напрямків апсайклінгу одягу, які застосовують як в масовому, так і в індивідуальному виробництві:

- переробка джинсових виробів (штани, сорочки, спідниці, жилети, куртки тощо) із використанням технології печворк та поєднанням деніму різних відтінків та кольорів в одній моделі виробу [3];
- виготовлення одягу з трикотажу та шкіри із застосуванням методу настроювання шкіряних елементів невеликих розмірів на трикотажну основу;
- виготовлення швейних виробів менших об'ємів та розмірів (блузки, жилети, шорти, міні-спідниці) із виробів великих об'ємів та розмірів (спідниці-кльош, штани-палаццо, спідниці-штани, довгі сукні тощо), застосовуючи вживаний одяг лише як матеріал для виготовлення нового [4];
- поєднання існуючих конструкцій вживаного одягу між собою в одному виробі, в тому числі з різних видів матеріалів, наприклад, сорочкові

та джинсові тканини, пальтові та костюмні, тканини та трикотаж тощо, використовуючи метод деструкції для створення нових форм виробу;

– виготовлення одного нового виробу із кількох вживаних із додаванням елементів оновлення за рахунок оздоблення (вишивка, аплікація, мереживо, оздоблення бісером, пайєтками, нанесення ручного рисунка або принта-ілюстрації тощо), що надає відчутного ефекту новизни виробу [5];

– розробка нових виробів шляхом поєднання вживаного одягу та нових матеріалів;

– використання залишків чи відходів текстильного або швейного виробництва як основи для виготовлення нових виробів.

Таким чином, популяризація технологій апсайклінгу серед студентства, як майбутніх фахівців галузі індустрії моди, сприятиме подальшому його поширенню та використанню. Перспективою подальшої роботи у цьому напрямку є створення студентами творчих колекцій виробів на основі апсайклінгу та їх презентація на конкурсах молодих дизайнерів.

### Література

1. Мода на екологічність: українські дизайнери та апсайклінг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://media.zagoriy.foundation/velyka-istoriya/moda-na-ekologichnist-ukrayinski-dyzajnery-ta-apsajkling/>

2. Гахова А. Апсайклінг: концепції вторинного використання продуктів / А. Гахова, І. Єременко // Актуальні питання гуманітарних наук. Мистецтвознавство. Вип 42, том 1. – 2021. – С. 66-73. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/42-1-7>

3. Design of children's denim clothes on the basis principles of recycling and patchwork technology / O.I. Vodzinska, L.B. Bilotska, V.I. Gorbach // International scientific conference «Technologies of consumer goods industry». – Publishing House «Baltija Publishing», 2022. – P. 84-87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-264-7-20>

4. Водзінська О. Проектування сукні жіночої на основі принципів апсайклінгу / О. Водзінська, Т. Черченко // Збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції текстильних та фешн технологій «KyivTex&Fashion», 20 жовтня 2022 р. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 87-88. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/22863/1/KyivTex%26Fashion\\_2022\\_P087-088.pdf](https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/22863/1/KyivTex%26Fashion_2022_P087-088.pdf)

5. Водзінська О. Апсайклінг у проектуванні колекції одягу / О. Водзінська, В. Паукова // Актуальні проблеми сучасного дизайну: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, 27 квітня 2023 року. – У 2-х т. – Т. 1. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 256-258. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24645/1/APSD\\_2023V1\\_P256-258.pdf](https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24645/1/APSD_2023V1_P256-258.pdf)